

Tekst: Eva de Koning Foto's: Nonja Remijn

Oogstfeest in Gelderland

Levend erfgoed voor duurzaam natuurbeheer

Op het oogstfeest van de natuurorganisaties in Gelderland was de rode lijn 'goed natuurbeheer is sterk verbonden met duurzame landbouw'. Op landgoederen weet men dat al jaren, omdat daar beide onderdelen in één hand zijn.

Het oogstfeest, dat dit jaar op 29 september op het SZH-fokcentrum de Grote Modderkolk werd gevierd, is een jaarlijkse netwerkmiddag voor vertegenwoordigers van de natuurorganisatie, provincies en organisaties die iets met de natuur hebben. De SZH was daar ook.

Neem nu Gelderland

Hoe gaat het met de natuur en het landschap in Gelderland? En hoe moet het verder? Volgens Frank Berendse, hoogle-

raar Natuurbeheer en plantenecologie en schrijver van het boek *Natuur in Nederland*, is een positieve ontwikkeling zichtbaar in de natuur op de heidevelden en in de bosvogelstand. Maar negatief is de versnippering van de natuur en met de insecten en weidevogels gaat het ronduit slecht. Dit heeft te maken met de intensieve landbouw, waarin het gebruik van veel kunstmest en bestrijdingsmiddelen een negatief effect heeft op de biodiversiteit in de natuur.

Landgoederen

Landschapsarchitect Benno Strootman is betrokken bij het ontwikkelen van de Nationale Parken. Hij ziet mogelijkheden voor een goed natuurbeheer. Allereerst door natuurgebieden met elkaar te verbinden, omdat zo de natuur weinig verstoord wordt. Daarnaast zou het positief zijn als natuurbeheer gepaard gaat met duurzame landbouw op naburige gronden. Meer variatie in vegetatie is een kans voor grotere aantallen insecten (en meer variatie daarin) en geeft weidevogels een betere overlevingskans. Op landgoederen wordt hier rekening mee gehouden. Zie de kaart van Gelderland: daar waar landgoederen zijn, staat de natuur er het beste voor.

Het is nu de tijd om te investeren in projecten waarin natuur en duurzame landbouw hand in hand gaan, zoals in het project 'Binnenveldse Hooilanden' en de Heideboerderij, waar ook zeldzame rassen een belangrijk onderdeel van uitmaken.

Beheerdersdag op Mariënwaerd

De praktijk is de volgende stap. Daarop hoefden we niet lang te wachten. De Vereniging van Bos- en Natuurterreineigenaren (VBNE) had op de volgende dag, 30 september, een dag voor beheerders georganiseerd op Landgoed Heerlijkheid Mariënwaerd in Beesd.

Door workshops, presentaties, excursies en een infomarkt (waarbij ook de SZH en het Heideboerderijproject niet ontbraken) konden beheerders kennismaken met nieuwe vormen van natuurbeheer en landgoedbeheer.

Alles in één

Barones van Verschuer van Heerlijkheid Mariënwaerd gaf aan hoe alles verweven is op hun landgoed. De 21 activiteiten op het landgoed hebben met elkaar te maken: van biologische landbouw en een landgoedwinkel met eigen producten, natuurbeheer tot recreatie. Met verschillende evenementen, de restaurants en een B&B betrekken ze het publiek bij hun landgoed.

De kernwaarden van de Heerlijkheid zijn natuur, familie, historie en duurzaamheid. Daarbij hoort een passende pr. In de marketingmix is het authentieke belangrijk, maar ook het inspelen op bestaande behoeften en nieuwe behoeften creëren. Producten worden via passende kanalen gedistribueerd. Bij de promotie van het landgoed en de daarbij horende activi-

teiten gaat het er ook om zoveel mogelijk aandacht te trekken en gebruik te maken van de kracht van herhaling. Dat gebeurt op allerlei manieren: met persberichten, advertenties, Facebookacties, inschakelen van mediapartners, een digitale nieuwsbrief, kortingsacties, billboards en spandoeken. Dus op een juiste manier je product, landgoed of organisatie promoten.

Koeien van (de) adel

Natuurlijk ontbrak een workshop/excursie over het inzetten van Lakenvelders voor het natuurbeheer op een landgoed niet. Baron Frans van Verschuer vertelde samen met Geert Boink hoe van oudsher het Lakenvelderras bij landgoederen en kastelen hoorde. De Lakenvelder als koe van de adel. Een kudde van dit ras graast nu dan ook op Mariënwaerd. Het is een voorbeeld van een combinatie van natuurbeheer (begrazen van de uiterwaarden) en veeteelt (productie van kwaliteitsvlees

Er was veel belangstelling voor de informatiestand van de SZH en van het project Heideboerderij

voor de restaurants van het landgoed). Er wordt nu onderzocht of het mogelijk is nog een zeldzaam ras in te zetten op het landgoed: het Nederlands landvarken.

Kijkje achter de schermen

Na de lunch konden we mee met de excursie 'Achter de schermen op Mariënwaerd'. Tijdens de bezichtiging van het landhuis en de bijbehorende tuin, ontdekte de groep van alles over de lange en rijke geschiedenis van het landgoed. En de betekenis van cultureel erfgoed voor nu.

Toekomst van de natuur

Tot slot werd ook nog naar de toekomst gekeken door Wanne Roetemeijer van het project 'Betrokken bij Buiten' dat maatschappelijke stages bij natuurorganisaties biedt aan jongeren. Dit project is landelijk opgezet door groene organisatie zoals Natuurmonumenten, Staatbosbeheer, Landschapsbeheer en het Bosschap. Jongeren leren zo de natuur te waarderen. Toekomstgericht dus. Niet alleen omdat ze de toekomstige leden en vrijwilligers zijn van de natuurorganisaties, maar ook om te voorkomen dat ze de natuur behandelen als een 'weggooiomgeving' waarvan het niet erg is als die vernield of verstoord wordt. Dat betekent dus scholieren interesseren voor het natuurbeheer en meeneemen de natuur in. Ook de ouders leren zo natuurorganisaties beter kennen. De presentatie was niet vrijblijvend, want iedereen werd naar huis gestuurd met een opdracht: bedenk een activiteit met jongeren in je (werk)gebied. Aan het eind van de dag was er ruimte voor netwerken en een laatste bezoek aan de infomarkt. •